

"O Vâhiddir, Ehaddir. Her şeye kâdirdir. Hiçbir şey Ona ağır gelmez. Bir baharı halk etmek, bir çiçek kadar Ona kolaydır. Cenneti halk etmek, bir bahar kadar Ona rahattır." Yirminci Mektup, Onuncu Kelime'yi Açıklar mısınız?

"ONUNCU KELİME"

يٰ كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَهُوَ عَلٰى Yani, O Vâhiddir, Ehaddir. Her şeye kâdirdir. Hiçbir şey Ona ağır gelmez. Bir baharı halk etmek, bir çiçek kadar Ona kolaydır. Cenneti halk etmek, bir bahar kadar Ona rahattır. Her günde, her senede, her asırda yeniden yeniye icad ettiği hadsiz masnuatı, nihayetsiz kudretine nihayetsiz lisanlarla şehadet ederler."

"İşte şu kelime dahi şöyle müjde eder; der ki: Ey insan! Yaptığın hizmet, ettiğin ubûdiyet boşu boşuna gitmez. Bir dâr-ı mükâfat, bir mahall-i saadet senin için ihzar edilmiştir. Senin şu fâni dünyana bedel, bâki bir Cennet seni bekler. İbadet ettiğin ve tanıdığın Hâlık-ı Zülcelâlin vaadine iman ve itimad et. Ona, vaadinde hulf etmek muhaldir. Kudretinde hiçbir cihetle noksanîyet yoktur. İşlerine acz müdahale edemez. Senin küçük bahçeni halk ettiği gibi, Cenneti dahi senin için halk edebilir ve halk etmiş ve sana vaad etmiş. Ve vaad ettiği için, elbette seni onun içine alacak."

***"Madem bilmüşahede görüyoruz: Her senede, yeryüzünde hayvânat ve nebâtâtın üç yüz binden ziyade envâlarını ve milletlerini kemâl-i intizam ve mizanla, kemâl-i sür'at ve suhuletle haşredip neşreder. Elbette böyle bir Kadîr-i Zülcelâl, vaadini yerine getirmeye muktedirdir. Hem madem her senede, öyle bir Kadîr-i Mutlak, haşrin ve Cennetin nûmunelerini binler tarzda icad ediyor. Hem madem bütün semâvî fermanlarıyla saadet i ebediyeyi vaad edip Cenneti müjde veriyor. Hem madem bütün icraatı ve şuûnâtı hak ve hakikattir ve sıdk ve ciddiyettedir. Hem madem, âsârının şehadetiyle, bütün kemâlât Onun nihayetsiz kemâline delâlet ve şehadet eder. Ve hiçbir cihette naks ve kusur Onda yoktur. Hem madem hulfülvaad ve hilâf ve kizb ve aldatmak, en çirkin bir haslet ve naks ve kusurdur. Elbette ve elbette, o Kadîr-i Zülcelâl, O Hakîm-i Zülkemâl, o Rahîm-i Zülcemâl, vaadini yerine getirecek, saadet-i ebediye kapısını açacak, Âdem babanızın vatan-ı aslîsi olan Cennete sizleri, ey ehl-i iman, idhal edecektir."*(1)**

Cenab-ı Hakk'ın günlük, yıllık, asırlık yaratma faaliyetleri vardır. Buna en büyük şahit; bahar mevsiminde milyonlarca canlı türlerinin diriltilmesi ve yaratılmasıdır. Aynı zamanda bir asır öncesinde var olan canlı mahluklar gitmiş, yerine yenileri gelmiştir. Bir asır sonra da biz gideceğiz, bizim yerimize yenileri gelecektir. Bütün bunlar, Allah'ın sürekli yaratma ve icat faaliyetini devam ettirdiğini gösteren sanatlı şahitlerdir.

Mesela, bahar mevsiminde bir sinek taifesi kendine özgü dil ile, Allah'ın sonsuz kudretini ilan edip yaratmanın devam ettiğine en büyük bir şahittir. Bitki türlerinin yemyeşil bir tabloya dönüşmeleri, Allah'ın kudret faaliyetinin bir şahididir. Bazı canlı türlerinin bir gün içinde doğup ölmeleri, Allah'ın kudret faaliyetinin ne denli mükemmel tecelli ettiğini izah ve ispat ediyor...

Faaliyeti böyle mükemmel ve sürekli devam eden bir Kudretin, acaba cennet ve cehennemi yaratması kabil midir, diye bir endişe ve şüpheye kapılmak, gayet yersiz ve saçma bir davranış olur.

"Bir baharı halk etmek, bir çiçek kadar Ona kolaydır. Cenneti halk etmek, bir bahar kadar Ona rahattır. Her günde, her senede, her asırda yeniden yeniye icad ettiği hadsiz masnuatı, nihayetsiz kudretine nihayetsiz lisanlarla şehadet ederler."

Burada asıl vurgulanan husus; Allah'ın sonsuz kudretinin mertebe ve dereceden münezzehe olmasıdır. Yani sonsuz bir kudret karşısında her şey eşittir. Bir güneş ile atom zerresinin yaratılması ve idaresi, Allah'ın kudreti yanında aynı ve eşittir. Güneş ağırlık bakımından atoma nispetle, Allah'ın kudretini zorlayamaz, ya da zerre daha hafif olur, denilemez.

Mertebe ve derece, ancak cüzi ve sınırlı kudretlerde olur. Mesela; insandaki kudret kayıtlı ve sınırlı olduğu için, bir bardağı kaldırmak ile bir masayı kaldırmak arasında fark ve derece olur. Bardağı kaldırmak, insana daha hafif ve rahat gelirken, masayı kaldırmak daha ağır ve zor gelir.

Büyük küçük, geniş dar, ağır hafif, uzun kısa gibi kavramlar ve kayıtlar, Allah'ın sonsuz kudretinde geçerli değildir. Bu kayıtlar sadece cüzi ve nispi kudretler için geçerlidir. Bu yüzden, Allah'ın kudreti yanında bir baharı yaratmak ile bir çiçeği yaratmak eşittir. Baharı yaratırken çiçeğe nispetle daha fazla güç harcama diye bir şey yoktur. İki de aynı kudret ile yaratılıyor.

Öyle ise Allah'ın kudretinde, cennet ve cehennemi yaratmak ile dünyada bir

bahçeyi yaratmak arasında fark yoktur. Dünyada hadsiz yaratma örneklerini görüp de "*Acaba haşiri ve ahireti yaratabilir mi?*" diye bir şüpheyeye kapılmak akıl kararı değildir. Madem Allah ahireti yaratmaya kadirdir ve söz vermiştir, öyle ise mutlaka yaratacaktır.

(1) bk. [Mektubat, Yirminci Mektup, Birinci Makam.](#)